

Nr 17

Näringsutskottets betänkande i anledning av propositionen 1973:1 i vad avser vissa anslag för budgetåret 1973/74 inom industridepartementets verksamhetsområde jämte motioner.

I betänkandet behandlas propositionen 1973:1 bilaga 15 med undantag för punkten E 18 på driftbudgeten, vilken gäller ett anslag (till nordisk fond för teknologi och industriell utveckling) som tas upp i särskild proposition, samt punkterna B 1–3 (statens institut för företagsutveckling), B 8–10 (strukturgarantier till resp. omställningsfrämjande åtgärder för vissa industribranscher), D 1–4 (energiförsörjning) och E 14–16 (atomenergiverksamhet m. m.) på driftbudgeten och I. F:1 (Statens vattenfallsverk: Kraftstationer m. m.) på kapitalbudgeten, över vilka utskottet senare kommer att avge betänkanden. Förutom motioner som direkt hänför sig till framställningarna om anslag behandlas en motion om en statlig försäljningscentral för samiskt hantverk.

INDUSTRIDEPARTEMENTET M. M.

1. **Industridepartementet.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten A 1, s. 14 f.) och hemställer

att riksdagen till *Industridepartementet* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 8 151 000 kr.

2. **Tekniska attachéer m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten A 2, s. 15 f.) och hemställer

att riksdagen till *Tekniska attachéer m. m.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 216 000 kr.

3. **Kommittéer m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten A 3, s. 16) och hemställer

att riksdagen till *Kommittéer m. m.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 4 350 000 kr.

4. **Extra utgifter.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten A 4, s. 17) och hemställer

att riksdagen till *Extra utgifter* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 200 000 kr.

5. **Bidrag till vissa internationella organisationer.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten A 5, s. 17) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa internationella organisationer* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 140 000 kr.

INDUSTRI M. M.

6. **Främjande av hemslöjden.** Kungl. Maj:t har (punkten B 4, s. 24 f.) föreslagit riksdagen att till Främjande av hemslöjden för budgetåret 1973/74 anvisa ett reservationsanslag av 1 032 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande motioner:

1973:1455 av fröken Eliasson m. fl. (c), vari hemställs att riksdagen skall besluta om ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 60 000 kr. förhöjt reservationsanslag på 1 092 000 kr. till Främjande av hemslöjden för förstärkning av SHR:s kansli med en tjänst för rådgivning och experthjälp till föreningarna,

1973:1494 av fru Marklund m. fl. (vpk), vari hemställs att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att en utredning tillsätts med uppdraget att undersöka förutsättningarna för bildandet av en statlig försäljningscentral eller ett produktionskooperativ för samiskt hantverk,

1973:1507 av herr Sellgren m. fl. (fp), vari hemställs att riksdagen skall besluta att under anslaget Främjande av hemslöjden anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 75 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 1 107 000 kr.

Motionerna

I motionen 1973:1455 berörs först den roll som Svenska hemslöjdsföreningars riksförbund (SHR) spelar som ideell centralorganisation för hemslöjden. Allt större intresse tilldrar sig, säger motionärerna, hemslöjden som en skapande faktor i kulturlivet och dess betydelse i fritidssamhället. Att hemslöjden huvudsakligen själv har fått finansiera de kulturella och sociala sidorna av sin verksamhet med hjälp av kommersiell verksamhet har medfört avbräck, hävdas det; med hänsyn till de uppgifter den fyller borde den i ökad utsträckning bedömas från samhällsekonomiska synpunkter. Motionärerna betonar att hemslöjden har social betydelse genom att ge människor med små andra utkomst-möjligheter en meningsfull sysselsättning och att den medverkar till att utveckla en terapiverksamhet som är rehabiliterande och ger psykisk stimulans. En inledd reform av SHR:s verksamhet redovisas. Kommerskollegium har i sin anslagsframställning inte kunnat ta hänsyn till SHR:s under hösten 1972 intensifierade arbete för att utveckla förbundets kapacitet, påpekar motionärerna slutligen.

Många samer tvingas överge rennärningen och övergå till andra yrken, anføres i motionen 1973:1507. En fortsatt utflyttning från samiska kärnområden leder till att den återstående samebefolkningen blir för liten för att kunna utgöra tillräcklig grund för den samiska kulturens fortlevnad. För att förhindra en sådan utveckling fordras, säger motionärerna, särskilda insatser för att främja ett mångsidigt näringsliv för samerna, baserat på kombinationsnäringsfång. Sameslöjden ger deltids- och i viss mån heltidssysselsättning, framhåller de, och utgör också en viktig del av samekulturen. En nyligen utförd undersökning visar dock att

slöjdarna möter svårigheter vid anskaffning av råmaterial och saluföring av färdiga produkter. Föreningen Same-Ätnams verksamhet för främjande av sameslöjden bör enligt motionärerna stödjas med ett anslag av 75 000 kr.

Kurser i sameslöjd ingår i verksamheten vid Samernas folkhögskola i Jokkmokk, meddelas i motionen 1973:1494. I undervisningen medtas sådana ämnen som ekonomi och marknadsföring. Många samiska hantverkare har dock svårt att få sina produkter sålda till skäligt pris. I vissa kommuner har upprättats speciella butiker dit samerna kan leverera sina produkter för försäljning, men en ytterligare samordning bedöms vara erforderlig. En statsunderstödd samisk försäljningscentral borde därför upprättas i Jokkmokk.

Sameutredningen

Sameutredningen (U 1970:68; ordförande: landshövding Gösta Elfving) har att utreda frågan om åtgärder till stöd för samernas språk och kultur m. m. I direktiven berörs bl. a. kultur- och utbildningsfrågor samt samernas medverkan i turismens utveckling. Utöver särskilt nämnda frågor skall de sakkunniga kunna ta upp även andra frågor som faller inom utredningsarbetets allmänna ram.

Utskottet

Kungl. Maj:ts förslag att anslaget skall höjas med 72 000 kr. bygger på förutsättningen att den nyordning och förstärkning av det statliga stödet till hemslöjden som beslöts år 1968 kommer att vid ingången av budgetåret 1973/74 vara genomförd så att statsbidrag kan utgå för en heltidsanställd hemslöjdskonsulent i varje län.

Svenska hemslöjdsföreningars riksförbund (SHR) föreslås i motionen 1973:1455 få sitt statsbidrag ökat med 60 000 kr. för inrättande av en särskild tjänst för rådgivning och experthjälp.

Utskottet noterar att kommerskollegium i sin framställning om anslag för främjande av hemslöjden inte velat tillstyrka större bidrag till SHR än 65 000 kr. Enligt kollegiets uppfattning bör riksförbundets ställning och organisation närmare övervägas innan beslut fattas om en höjning av statsbidraget. Kollegiet anmäler i anslagsframställningen att det överväger att i annat sammanhang ta upp frågan om riksförbundets förhållande till staten och dess ställning inom hemslöjden. Bland annat mot bakgrund härav är utskottet inte berett att tillstyrka motionen 1973:1455.

En anslagshöjning med 75 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit påyrkas i motionen 1973:1507. Beloppet skulle tillfalla föreningen Same-Ätnam och vara avsett för ytterligare stöd till sameslöjden, bl. a. genom en förbättrad central marknadsföring av slöjdprodukter. Utskottet vill i likhet med motionärerna understryka att sameslöjden är en viktig del av samekulturen. I detta sammanhang kan erinras om att frågan om åtgärder till stöd för samernas kultur för närvarande övervägs av

sameutredningen. Same-Ätnams slöjdutskott får innevarande budgetår ett statsbidrag av 65 000 kr. Även om utskottet har förstäelse för motionärernas syfte är utskottet inte berett att tillstyrka deras förslag att bidraget till Same-Ätnam skall på en gång mer än fördubblas. Yrkandet i motionen 1973:1507 avstyrks sålunda av utskottet.

Även motionen 1973:1494 syftar till att skapa gynnsammare förutsättningar för avsättning av samiska slöjdprodukter. Motionärerna vill ha en utredning om en statlig eller kooperativ försäljningscentral för samiskt hantverk, förlagd till Jokkmokk.

Vad utskottet nyss uttalat om sameslöjden är i det väsentliga tillämpligt även på denna motion. Att upprätta ett nytt organ för ändamålet är enligt utskottets mening inte ett lämpligt sätt att söka lösa det samiska hantverkets försäljningsproblem. I första hand bör den redan befintliga organisationen utnyttjas. Utskottet vill erinra bl. a. om företagareföreningarnas uppgifter på hemslöjdens område och om de möjligheter som det av de fyra nordligaste landstingen upprättade Norrland Center i Stockholm har att bidra till upplysning om samernas produkter. En utredning enligt förslaget i motionen 1973:1494 är utskottet inte berett att tillstyrka.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionerna 1973:1455 och 1973:1507 till *Främjande av hemslöjden* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 1 032 000 kr.,
2. att riksdagen avslår motionen 1973:1494 om en försäljningscentral för samiskt hantverk.

7. Medelstillskott till Norrlandsfonden. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 5, s. 25–27) och hemställer

att riksdagen till *Medelstillskott till Norrlandsfonden* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

8. Utbildningsåtgärder för textil- och konfektionsindustrierna. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 6, s. 27 f.) och hemställer

att riksdagen till *Utbildningsåtgärder för textil- och konfektionsindustrierna* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 3 300 000 kr.

9. Utbildningsåtgärder m. m. för möbelindustri, snickeriindustri m. fl. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 7, s. 28 f.) och hemställer

att riksdagen till *Utbildningsåtgärder m. m. för möbelindustri, snickeriindustri m. fl.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 1 650 000 kr.

10. Sprängämnesinspektionen. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 11, s. 31 f.) och hemställer

att riksdagen till *Sprängämnesinspektionen* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 1 491 000 kr.

11. Statliga kreditgarantier till varvsindustrin. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten B 12, s. 32–35) och hemställer

att riksdagen

1. godkänner vad chefen för industridepartementet förordat angående användningen av förskottsväxlar som säkerhet för statlig fartygskreditgaranti,
2. bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garantier till svensk varvsindustri till ett sammanlagt belopp av högst 3 900 000 000 kr. avseende kreditgivning i anslutning till produktion av fartyg under åren 1974–1978.

BERGSBRUK

12. Sveriges geologiska undersökning: Förvaltningskostnader. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 1, s. 36 f.) och hemställer

att riksdagen till *Sveriges geologiska undersökning: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 9 975 000 kr.

13. Sveriges geologiska undersökning: Kartarbeten m. m. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 2, s. 37–39) och hemställer

att riksdagen till *Sveriges geologiska undersökning: Kartarbeten m. m.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 4 037 000 kr.

14. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 3, s. 39) och hemställer

att riksdagen till *Sveriges geologiska undersökning: Utrustning* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 730 000 kr.

15. Sveriges geologiska undersökning: Prospektering. Kungl. Maj:t har (punkten C 4, s. 39–41) föreslagit riksdagen att till Sveriges geologiska undersökning: Prospektering för budgetåret 1973/74 anvisa ett reservationsanslag av 21 900 000 kr.

I motionen 1973:1493 av fru Marklund (vpk) och herr Lövenborg (vpk) hemställs att riksdagen, med avslag på den i statsverkspropositionen föreslagna begränsningen av anslagsramen för SGU:s prospekteringsarbeten, beslutar att öka anslaget till Statens geologiska undersökning: Prospektering med 1,5 milj. kr. för provborrningar i Arjeplogsområdet.

Motionen

I motionen 1973:1493 erinras om de sysselsättnings- och avfolkningsproblem som drabbat Arjeplogsbygden och framhålls att Sveriges geologiska undersökning (SGU) föreslagit en koncentration av tillgängliga resurser för malmprospektering till området Arjeplog-Arvidsjaur-Moskosel, där ett flertal samlingar av rikt uranmineraliserade malmblock påträffats vid uraninventeringar som verkställts sedan 1967. Genom den begränsning av anslagsramen som föreslås tvingas SGU inskränka sin fortsatta undersökningsverksamhet i Arjeplogsområdet till redan påbörjade provborrningar, anför det. För en utveckling av verksamheten i området sägs tala att man vid analyser av malmblock som påträffats i Arjeplog funnit en avsevärt högre uranhalt än i den skiffer som bryts vid Billingen. Enligt riksdagens beslut 1972 om riktlinjerna för Sveriges framtida försörjning med kärnbränsle skall behovet av uran tills vidare helt täckas genom import. Motionärerna anser emellertid att starka skäl talar för svensk utvinning av uranmalm och att det på längre sikt bör bli aktuellt med en anrikningsanläggning inom landet, förslagsvis i Norrbotten.

Utskottet

Kungl. Maj:ts förslag innebär att SGU:s framställning om anslag till prospekteringsverksamheten tillgodoses helt utom vad beträffar uranprospektering. Även för detta ändamål föreslås emellertid en inte ringa ökning av medelstillelningen. I motionen 1973:1493 begärs en förhöjning av anslaget med ytterligare 1,5 milj. kr., avsedda för utökad uranprospektering i Arjeplogsområdet. Förslaget ansluter till en i propositionen redovisad framställning från Arjeplogs kommun.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och anser inte att riksdagen så som föreslås i motionen nu bör ta ställning för en ytterligare utökad uranprospektering med viss regional inriktning.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionen 1973:1493 till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 21 900 000 kr.

16. Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 5, s. 41 f.) och hemställer

att riksdagen till *Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 600 000 kr.

17. Bergsstaten. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 6, s. 42-47) och hemställer

att riksdagen till *Bergsstaten* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 1 070 000 kr.

18. **Statens gruvegendom.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten C 7, s. 47–49) och hemställer

att riksdagen till *Statens gruvegendom* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 21 890 000 kr.

TEKNISK UTVECKLING M. M.

19. **Styrelsen för teknisk utveckling.** Kungl. Maj:t har (punkterna E 1–E 4, s. 58–71) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74, i enlighet med vad chefen för industridepartementet anfört, godkänna avtal och beslut rörande stöd till teknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete m. m., som inberäknat löpande avtal och beslut innebär åtaganden om högst 70 000 000 kr. under vart och ett av budgetåren 1974/75–1977/78,

2. till Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling för budgetåret 1973/74 anvisa ett reservationsanslag av 157 100 000 kr.,

3. till Styrelsen för teknisk utveckling: Drift av forskningsstationer för budgetåret 1973/74 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

4. bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74 godkänna beslut rörande stöd till skeppsteknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete m. m., som inberäknat löpande beslut innebär åtaganden om högst 5 000 000 kr. under budgetåret 1974/75 och högst 3 000 000 kr. under budgetåret 1975/76,

5. till Styrelsen för teknisk utveckling: Skeppsteknisk forskning och utveckling för budgetåret 1973/74 anvisa ett reservationsanslag av 13 000 000 kr.,

6. bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74 godkänna beslut om beställning av utrustning, som inberäknat redan löpande beställningar uppgår till högst 3 000 000 kr. under budgetåret 1974/75 och högst 2 000 000 kr. under budgetåret 1975/76,

7. till Styrelsen för teknisk utveckling: Utrustning för budgetåret 1973/74 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 000 kr.

I samband med frågan om anslaget Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling har utskottet behandlat motionen 1973:1469 av herr Helén m. fl. (fp) såvitt den gäller hemställan (1) att riksdagen skall till Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit anvisa 5 milj. kr. för teknisk grundforskning.

Motionen behandlas såvitt gäller punkten 2 a i utskottets betänkande 1973:18 och såvitt gäller punkten 2 b av utbildningsutskottet.

Motionen

Anslaget till STU har, anför motionärerna, i fast penningvärde varit i stort sett oförändrat sedan 1968/69. Samtidigt har nya uppgifter tillkommit, så att utrymmet för teknisk grundforskning blivit alltmer begränsat. Denna successiva urholkning av den tekniska forskningen är oroande och farlig på lång sikt, säger motionärerna; möjligheterna till sådan forskning måste nu förbättras.

Utskottet

Utskottet har ingenting att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande styrelsen för teknisk utveckling (STU). Det sagda innebär att utskottet inte är berett att tillstyrka den ytterligare höjning av anslaget till STU för teknisk forskning och utveckling som förordas i motionen 1973:1469.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74, i enlighet med vad chefen för industridepartementet anfört, godkänna avtal och beslut rörande stöd till teknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete m. m., som inberäknat löpande avtal och beslut innebär åtaganden om högst 70 000 000 kr. under vart och ett av budgetåren 1974/75–1977/78,
2. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionen 1973:1469 punkten 1 till *Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 157 100 000 kr.,
3. att riksdagen till *Styrelsen för teknisk utveckling: Drift av forskningsstationer* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
4. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74 godkänna beslut rörande stöd till skeppsteknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete m. m., som inberäknat löpande beslut innebär åtaganden om högst 5 000 000 kr. under budgetåret 1974/75 och högst 3 000 000 kr. under budgetåret 1975/76,
5. att riksdagen till *Styrelsen för teknisk utveckling: Skeppsteknisk forskning och utveckling* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 13 000 000 kr.,
6. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att under budgetåret 1973/74 godkänna beslut om beställning av utrustning, som inberäknat redan löpande beställningar uppgår till högst 3 000 000 kr. under budgetåret 1974/75 och högst 2 000 000 kr. under budgetåret 1975/76,
7. att riksdagen till *Styrelsen för teknisk utveckling: Utrustning* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 8 000 000 kr.

20. **Statens provningsanstalt.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna E 5—E 8, s. 73—78) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad chefen för industridepartementet förordat träffa avtal med styrelsen för Chalmers provningsanstalt angående övertagande av anstalten,
2. till *Statens provningsanstalt: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
3. till *Bidrag till statens provningsanstalt* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 6 230 000 kr.,
4. till *Statens provningsanstalt: Justering och ädelmetallkontroll* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 6 240 000 kr.,
5. till *Statens provningsanstalt: Utrustning* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 1 100 000 kr.

21. **Statens skeppsprovningsanstalt.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkterna E 9—E 11, s. 79—82) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1973/74 anvisar

1. till *Statens skeppsprovningsanstalt: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
2. till *Bidrag till statens skeppsprovningsanstalt* ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.,
3. till *Statens skeppsprovningsanstalt: Utrustning* ett reservationsanslag av 500 000 kr.

22. **Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten E 12, s. 82 f.) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien* för budgetåret 1973/74 anvisar ett anslag av 700 000 kr.

23. **Bidrag till Sveriges standardiseringskommission.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten E 13, s. 83 f.) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Sveriges standardiseringskommission* för budgetåret 1973/74 anvisar ett anslag av 2 960 000 kr.

24. **Europeiskt rymdsamarbete m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten E 17, s. 94—97) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar Kungl. Maj:t att vid statens delegation för rymdverksamhet inrätta en tjänst för verkställande ledamot i Ce 2,
2. godkänner det den 29 september 1972 undertecknade avtalet om ett meteorologiskt satellitprojekt,
3. till *Europeiskt rymdsamarbete m. m.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 20 269 000 kr.

DOMÄNVERKET

25. **Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten F 1, s. 103 f.) och hemställer

att riksdagen

1. beslutar att kyrkofonden skall för år 1972 ersätta domänverkets fond för utgifter för övertalig personal med 142 000 kr.,
2. till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal* för budgetåret 1973/74 anvisar ett förslagsanslag av 136 000 kr.

STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

26. **Förenade fabriksverken: Byggnader och utrustning.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten I. E:1, s. 105–114) och hemställer att riksdagen till *Byggnader och utrustning* för budgetåret 1973/74 under förenade fabriksverkens fond anvisar ett investeringsanslag av 23 200 000 kr.

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

27. **Byggnadsarbeten för teknisk utveckling m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkten II:19, s. 145 f.) och hemställer att riksdagen till *Byggnadsarbeten för teknisk utveckling m. m.* för budgetåret 1973/74 anvisar ett investeringsanslag av 2 600 000 kr.

Stockholm den 13 mars 1973

På näringsutskottets vägnar

INGVAR SVANBERG

Närvarande: herrar Svanberg (s), Bengtsson i Landskrona (s), Andersson i Örebro (fp), Andersson i Storfors (s), Gustafsson i Byske (c), Rask (s), Wirtén (fp), Blomkvist (s), Sjönell (c) (p. 1–6), Wååg (s), Hovhammar (m), Svensson i Malmö (vpk), Gustafsson i Säffle (c), fru Hansson (s) och herr Nordgren (m).

Reservationer

1. vid *punkten 6* (Främjande av hemslöjden) såvitt gäller *medelsanvisningen* av herrar Andersson i Örebro (fp), Gustafsson i Byske (c), Wirtén (fp), Sjönell (c), Gustafsson i Säffle (c) och Nordgren (m), som anser *dels* att det stycke på s. 3 i utskottets yttrande som börjar med "Utskottet noterar att" och slutar med "tillstyrka motionen 1973:1455" bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

Motionärerna går i sitt förslag om höjt bidrag till SHR längre än kommerskollegium velat göra i sin framställning om anslag till främjande av hemslöjden. Kollegiet har emellertid, som påpekats i motionen, vid sin prövning av frågan inte kunnat ta hänsyn till det intensifierade arbete som under hösten 1972 bedrivits för att utveckla förbundets kapacitet och få till stånd en tillfredsställande kansliorganisation. Behovet av att SHR får väsentligt utökade resurser står sedan länge klart. Utskottet tillstyrker motionärernas förslag som innebär att SHR:s begäran om höjt statsbidrag tillgodoses i begränsad utsträckning.

dels att utskottet under 1 bort hemställa

1. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, med bifall till motionen 1973:1455 och med avslag på motionen 1973:1507 till *Främjande av hemslöjden* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 1 092 000 kr.

2. vid *punkten 6* (Främjande av sameslöjden) såvitt gäller *försäljningscentral för samiskt hantverk* av herr Svensson i Malmö (vpk), som anser *dels* att det stycke på s. 4 i utskottets yttrande som börjar med "Vad utskottet nyss" och slutar med "berett att tillstyrka" bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

Som framhålls i motionen utvecklas sameslöjden bl. a. genom kursverksamhet vid Samernas folkhögskola i Jokkmokk. Ytterligare åtgärder behövs emellertid för att samerna på ett tillfredsställande sätt skall kunna få avsättning för sina slöjdprodukter. Motionärernas förslag om en samisk försäljningscentral, förlagd till Jokkmokk och baserad på statligt stöd eller upprättad som ett produktionskooperativ, visar hän på en lösning av problemet. Utskottet finner det angeläget att den i motionen 1973:1494 föreslagna utredningen kommer till stånd och tillstyrker alltså denna motion.

dels att utskottet under 2 bort hemställa

2. att riksdagen med bifall till motionen 1973:1494 hos Kungl. Maj:t hemställer om utredning av *föresättningsarna* för bildandet av en statlig försäljningscentral eller ett produktionskooperativ för samiskt hantverk.

3. vid *punkten 15* (Sveriges geologiska undersökning: Prospektering) av herr Svensson i Malmö (vpk), som anser

dels att det stycke på s. 6 i utskottets yttrande som börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "viss regional inriktning" bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

Starka skäl talar, som motionärerna framhåller, allmänt för att möjligheterna att utvinna uran i Sverige bör tillvaratas. En mera omfattande prospekteringsverksamhet i Arjeplog motiveras av den negativa befolkningsutvecklingen och de otillräckliga sysselsättningsmöjligheterna i regionen. Öppnandet av en gruva i Arjeplog skulle innebära en kraftig stimulans och skulle dessutom kunna ge upphov till en anrikningsanläggning i Norrbotten med ytterligare positiva effekter.

Utskottet tillstyrker alltså motionen.

dels att utskottet bort hemställa

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen 1973:1493 för budgetåret 1973/74 anvisar till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* ett reservationsanslag av 23 400 000 kr., varav 1 500 000 kr. för utökade provborrningar i Arjeplogsområdet.

4. vid *punkten 19* (Styrelsen för teknisk utveckling) av herrar Andersson i Örebro (fp) och Wirtén (fp), som anser

dels att utskottets yttrande under denna punkt (s. 8) bort ha följande lydelse:

Anslagsutvecklingen på STU:s område under de senaste åren har i förening med den omprioritering av STU:s olika uppgifter som företagits inneburit en successiv urholkning av resurserna för teknisk grundforskning. Utskottet finner det liksom motionärerna angeläget att denna negativa utveckling bryts och tillstyrker därför förslaget att anslaget till STU för teknisk forskning och utveckling skall höjas med 5 milj. kr. mer än Kungl. Maj:t förordat. Detta ytterligare medelstillskott bör helt utnyttjas för stöd till teknisk grundforskning. Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt beträffande STU har utskottet ingen erinran.

dels att utskottet under 2 bort hemställa

2. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen 1973:1469 punkten 1 till *Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling* för budgetåret 1973/74 anvisar ett reservationsanslag av 162 100 000 kr.